

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 18.

V Mariboru, dne 1. maja 1902.

Tečaj XXXVI.

Društvo „Straža“ v Zrečah

zasnovalo si je namen, naj bi se med ljudstvom vsestranski povspeševala omika in blagostanje. V to svrhu društvo sklicuje zборе, razširja časnike, sestavlja prošnje, pritožbe itd., obravnava sploh vse, kar se tiče politike in gospodarstva.

1. Zadnje zborovanje se je vršilo dne 20. aprila t. l. Načelnik, g. Lamut, je v svojem nagovoru pozdravil zborovalce ter naročil začasnemu tajniku, naj bi prebral poročilo o delovanju v minolem društvenem letu 1901. Iz istega povzamemo, da je društvo začelo delovati dne 20. avgusta 1898. Tistokrat je pri prvem slovesnem zborovanju izmed izvoljenega odbora načelnik društvu postal g. Peter Dobnik, veleposestnik in trgovec. Za minolo leto so razmere povzročile zborovanje dvakrat. Pri prvem običnem zboru vlni se je med ostalim z obžalovanjem vzela na znanje izjava, s katero načelnik želi, naj bi se breme načelnštva njemu odvzelo, češ, naj se naloži na mlajše rame. Velezaslužnemu prvemu načelniku, ki je društvo vodil čez dve leti, izrekla se je primerna zahvala. Naslednik mu je postal g. Mihael Lamut. Pri drugem zborovanju nas je gospod učitelj Bele učil o vinarstvu in sadjarstvu. Imenovanec je drage volje svoj za tisti čas že določeni vzpored spremenil, samo, da je zamogel vstreči našim željam. Bog mu plačaj!

V pogledu na okrajne razmere društvo najbolj svoj smoter dosega s pomočjo časopisja. Prebirali so se listi: «Slov. Gospodar», «Domoljub», «Mir», «Slovenec», «Narodni

Gospodar», «Kmetovalec», «Naš Dom» in knjige iz društvene, sicer še skromne knjižnice.

Poročilo tajnikovo in tudi ono blagajničarjevo vzelo se je z odobrenjem na znanje.

2. Potem je načelnik prepustil predsedstvo svojemu namestniku, a sam je na podlagi lastne skušnje razkladal razmere pri naših gimnazijah in sklepoma predložil resolucijo, s katero se obsojajo znani «kompromisi» ali pogodbje glede nemško-slovenskega oddelka na gimnaziji v Celji. Zborovalce, ki poznajo razmere in kraje, je razvedrilo naznani, da bi nemški in ž njimi zvezani slovenski «liberalci» radi iz Celja sedanje nemško-slovenske razrede gimnazijske preložili k Sv. Juriju ali v Žalec, a v mestu naj bi ostala cela gimnazija z osmimi razredi nemškimi. Temu nasproti je le jeden odgovor: Ne! Iz Celja ne gremo! Gimnazija ostani v Celji, a naj se dosedanjim štirim nemško-slovenskim razredom pridružijo še štirje, da bo gimnazija popolna, da bo torej imela vseh osem razredov.

Sv. Jurij bi rad imel «meščansko šolo» seveda slovensko. Za prošnjo tržanov so se v deželnem zboru v Gradcu potegovali naši poslanci, pa nemški «liberalci» še o tem ničesar čuti niso hoteli. Trg Žalec želi in vlada je že obljubila «obrotno šolo», ali te šole «liberalci» zopet ne dovolijo, ker znajo, da bi od nje ljudstvo imelo dobiček. To pa «liberalci» z nami vred dobro znajo, da Celje je središče za kraje od Slovenjgradca do Brezic in od Rogatca do Gornjigrada. In stariši od Brezic pač ne bodo svojih otrok

skoz Celje vodili v Žalec ali Sv. Jurij, ampak bi potoma ž njimi ostali v Celji, kjer bi sinovi seveda običali v tamošnji samonemški gimnaziji, katera bi sicer brez Slovencev morala prenehati, ker nemških sinov na Spodnjem Štajerskem ni toliko, da bi se izplačalo vzdrževati samo za nje gimnazijo s praznimi klopki. Šole, od kakoršnih bi slovenska trga, Sv. Jurij in Žalec, imela korist, takih šol «liberalci» nočejo dovoliti, pač pa jima vsiljujejo gimnazijo, ker vejo, da bi taka šola onde bila «mrtvorajeno dete», a v Celje nazaj bi nas pozneje «liberalci» nikakor več ne pustili. Torej: Mi ostanemo z gimnazijo v Celji! z gimnazijo izpopolnjeno na osem razredov!

3. Načelnik je zopet prevzel predsestvo ter besedo dal g. Vidmarju. Ta je predlagal resolucijo, s katero se za slovenski del naše dežele zahteva kmetijska šola, in zraven tega še »zimski tečaji« gospodarstveni po okrajih. Kmet plačuje in vzdržuje raznovrstne šole za druge sloje ljudstva, zakaj bi pa pri tem ravno on moral ostati brez strokovne izobrazbe? brez svoje šole gospodarske? Na Štajerskem je kmetijska šola v Grottenhofu pri Gradcu ter sadje- in vinorejska šola v Mariboru. Na obeh zavodih je učni jezik nemški. S tem se ovira poduk pri šolo obiskujočih učencih slovenskih. In če torej Nemci na Štajerskem imajo dva učna zavoda, za katera plačuje tudi slovenski kmet, pač imamo še za slovenskega poljedelca pravico zahtevati gospodarsko šolo z učenim jezikom slovenskim. Strokovnjaki hvalijo gospodarstvo kmetov na Češkem, a k temu dobremu stanju

Listek.

Ne zabi me!

Povest; Rad. Nemeč.

«Ah, ni ga, pa ga ni! O ljubi oče nebeški, kam je zabredel moj dobri Jože. Kako prijetno je bilo ta leta, od kar sva omožena. Jože je pridno gospodaril in v mirni družinski sreči niti mislila nisem, da bi nam mogel kdo tako nenadoma skaliti tiho srečo. Kako lepo je učil po večerih majhno Franico mične molitvice ter prijetne pripovedke in kako ljubko se ga je pri tem oklepalo nedolžno otroče s svojimi nežnimi ročicami. — A danes, — solze so se ubogej ženi curkoma ulile po zmučenem licu, — danes niti ne pogleda več ubogega deteta, — z menoj je surov, — doma mu ni več obstanka.»

«Zakaj jokate mati?» oglašil se mala Franica, «saj nam bode dobri Bog očeta spet domov pripeljal» in privinula se je k materi, kakor da bi hotela s tem svojo dobro mnenje potrditi. — «Da, ljubo dete, molive k ljubemu Bogu, saj on tako rad usliši dobro molitev nedolžnega otroka.

Pa tiho, mila! — zdi se mi, da nekdo prihaja!»

Poslušate, — pa zopet vse tiho. Brleča svetilnica je slabo rasvetljevala veliko kme-

tiško izbo. Njen žarek je nežno obseval veliko, britko razpelo v kotu.

«Dajte, mati, pa molive, da nama ljubi Bog vrne očeta! — pa, mati — dobrega, kot so bili nekdanj, da me bodo na koleno jemali in radi imeli!»

«Da, da, molive!» in pokleknili ste tja v kot pred podobo križanega Izveličarja. Mati je sklenila otroku, ki je nežno poleg nje pokleknilo, male ročice in rekla: «Zdaj pa moli za menoj:

Ljubi oče nebeški, — usmili se naju, — ki Te v sili na pomoč — kličeve. Ne daj očetu pasti v temo, — ne daj, — da bi ga neverni tovariši pripravili — ob tolažilno luč svete vere.

O ljuba mati Božja! — k Tebi se za-tečeve, — ne zapusti naju, pripelji ga zopet na pravo pot.

O preljubi angel varuh! varuj nama očeta na njegovih poljskih potih! — Češčena si Marija . . .»

Tako ste molili; mati je molila naprej, mala pa je za njo izgovarjala, dokler ni revše zaspalo.

Mati je vzdignila svoje dobro dete in ga varno položila na mehko posteljo. «Sladko spi, dete zlato!» vzdihnila je mati, prekrizala je na čelo in nežno poljubila.

Nato je šla spet poslušat; odpahnila je duri in nemo zrla gori na zvezdnato nebo in dalje tja v daljavo.

Ah, jaz sirota! odkar je ta krčmar tu in odkar so pri hiši ti časniki, imamo samo nesrečo, vzdihovala je žena, pa kmalu utihnila in zrla zopet v tiho mesečno noč.

Pa zastoj je čakala uboga reva. Ni mogla zaspati; skrb in žalost sta težili dušo ubogi ženi, da se je premetavala po postelji in močila rjuho z vročimi solzami. Muka, duševna in telesna, ste konečno pripomogli, da je zaspala.

Še le pozno po noči je prišel Jože domov. Opotekal se je, klel ženo, otroka, Boga in vse, kar mu je prišlo v njegovem, od žganja in vina pohabljenem spominu na misel. Pa kmalu ga je premagala pijanost; padel je na tla, a nemogoč se vzdigniti je mlatil okoli sebe. Žena mu je hotela pomagati, pa divje je zarjul in jo z nogo odbacnil od sebe. Pustila ga je reva in kmalu ga je zavžita pijača utrudila, da je trdo zaspal.

* * *

Jože Klanec je bil imovit posestnik v S. . . , lepej vasi ob vznožju vinogradnih goric na Slovenskem. Njegova hiša je bila najlepša in že od daleč se je belila izpod zelenih brajd in zelene sadnega drevja.

so veliko pripomogle tamošnje gospodarske šole ob zimskem času. In kar se je obneslo pri slovanskih bratih na Češkem, gotovo bi ne škodovalo tudi gospodarstvu po naših krajih, n. pr. »zimski šola« v Konjicah za odrasle sinove kmetijske iz okraja.

4. Dne 16. marcija letos so pri naši c. kr. pošti začeli rabiti nov poštni voz. Ta je pa dobil samo »nemški« napis. Glede napisa se je na predlog g. Jelena vzprejela sledeča resolucija: »Zborovalci dne 20. aprila 1902 pri občnem zboru društva »Straža« zbrani obžalujejo, da se je za poštni voz Zreče-Konjice oskrbel napis samo nemški. S tem se naše ljudstvo slovensko čuti žaljeno. In zborovalci naročajo društvenemu odboru, naj ukrene vse potrebno, da bode poštni voz pri slavnem c. kr. poštnem uradu v Zrečah dobil napis tudi slovenski, in sicer s črkami jednako velikimi, kakoršne so (bodo) črke za besedilo nemško«. Odbor je sklep že naznanil na dotično oblastvo v Gradec.

5. Starosta narodnjakov in domoljubov ovokrajnih, g. Kovač-Pintar, nas je navduševal za marljivo prebiranje knjig in časnikov; v istih najdeš najraznovrstnejše nauke, ki so državljanu potrebni. Rekel je, da zborovalci pač z veseljem lahko vzamejo na znanje, da na ime društva prihaja 80 odtisov mladeniški navdahnjenega lista »Naš Dom«, potem 27 listov že skozi 36 let neutrudljivo za kmeta se potegujočega časnika »Slovenski Gospodar« s prilogo »Naš Dom«, 10 komadov »Domoljuba«, ter konča s sklepom: »Zborovalci obljubijo, da si hočejo vsaki po svoji moči prizadevati, naj bi se po občini vdomačili časniki, ki delujejo po lepem slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja!«

6. Gosp. Hinko Dobnik je podal kratek vpogled v gibanje med mladino; s pohvalo je kazal na mladeniče in dekleta po Slovenskih Goricah in podrugod ter izrazil željo, naj bi tudi pri nas mlajši naraščaj rad pripomagal, da bi se vtrjevala krščanska omika in s to omiko da bi se povspeševalo blagostanje v našem kraju. Govornik je prisolil še nekoliko besed za blagostanje društvene blagajnice. In to ugodno priložnost je uporabil blagajničar, g. Kotnik, da je med zborovalce prihitel — s krožnikom v roki.

7. Konečno je gospod načelnik omenjal še nekih društvo zadevajočih rečij, in svoj govor sklepajoč spominjal se očeta katoliškega sveta, slavnovladajočega starčka Leona XIII. in ob enem mil. gospoda knezoškofa našega, pa očeta državljanov avstrijskih,

svetlega cesarja. V znamenje globokega spoštovanja do omenjenih visokih oseb so se zborovalci primerno odzvali. In stem je svoje zborovanje za sedaj zaključilo društvo »Straža« v Zrečah.

Naše šole.

Iz govora drž. posl. dr. Ignacija Žitnika, dne 15. aprila 1902.

Dovolite mi tudi nekoliko besed o Štajerskem. Dogodki na dveh ljudskih šolah jasno dokazujejo, kako izgleda ona hvalisana nepristranost višjih oblasti. Nemška ljudska šola v Slov. Gradcu je dobila za 105 otrok, ki so naznanjeni za šolo, takoj tretji razred, a slovensko-nemška šola za okolico, katero obiskuje 205 otrok, ni dobila od deželnega šolskega sveta vkljub prošnjam in obljubam četrtega razreda, ampak naznanilo, da visoke-hvale vredni (!) deželni šolski svet ne dovoli razširjenja te ljudske šole. To dvojno mero javno pribijem. Za nemško šolo se je zgonilo onih 105 otrok najbolj na ta način skupaj, da je moralo mnogo slovenskih delavcev vpisati svoje otroke v nemško šolo, ako niso hoteli, da izgubijo zaslužek. Za to nemško šolo sta sudi marka in nemški šulferajn dovolila posojila in iz Berlina se je darovalo 2000 mark, gotovo ne brez zahteve, da se le v nemškem jeziku poučuje. Jako značilno je tudi, kaj se je zgodilo z ustanovami, ki so prej bile na skupni ljudski šoli. C. kr. deželni šolski svet je imenoval pri razdelitvi šol mestno šolo hčerko okoliške šole. A navzlic temu si prisvaja krajni šolski svet nemške šole, ustanove slovensko-nemške šole za se, in nevarnost je, da se bo njegovi želji tudi ugodilo.

V Rogački Slatini je tri leta vzdrževal nemški šulferajn enorazredno nemško šolo. Ker se je šulferajn zavezal samo za tri leta, bila je šola v nevarnosti, ako bi ne priskočil deželni šolski svet na pomoč. Sklenil je šolske okoliše razdeliti in ustanoviti nov šolski okoliš za Rogačko Slatino. (Smeh.) Kopaljščna občina ima samo 88 hiš, od teh jih je 20 kopaljščnih hiš, za šolo godnih otrok je v občini 48, izmed katerih jih 12 obiskuje slovensko, 36 pa nemško šolo. Celi prejšnji šolski okoliš Sv. Križi tik Slatine obsega 12 občin, izmed katerih je seveda kopaljščna občina najkrepkejši davkoplačevalec, ostale 11 občin so ubožne. In kaj je storil deželni šolski svet? Deželni šolski svet je ukrenil, da ima teh 11 občin v novem šolskem okolišu sezidati novo šolsko poslopje, ki je proračunjeno na 40.000 K. Ako se to

zgodí, so omenjene 11 občin gospodarstveno uničene.

Še jeden izgled s Štajerske! Jako napete so šolske razmere v Ormožu. Tudi tukaj je trpel boj za šolo desetletja. Ko se je leta 1893 ustanovila v mestu popolnoma nemška ljudska šola s tremi razredi, so si Slovenci morali v okolici zidati novo šolo.

Zanimiv je neki dogodek ob priliki tega boja. Bilo je na rojstni dan Njegovega Veličanstva dne 18. avgusta, ko so se otroci nemške šole branili v cerkvi peti cesarsko pesem, in zvečer so uprizorili hude izgredne (demonstracije) proti Slovincem ter klicali »preat« in »hoch die Deutschen«, vse to pred očmi njegovega šolskega vodje.

Dva Ormožanca (g. Fr. Gomzi in g. dr. Geršak) sta se nad tem pritožila v ulogi na c. kr. naučno ministerstvo. Sledilo pa je iz tega, da je šolski vodja omenjena gospoda in dve priči tožil radi razžaljenja časti. Prva dva sta se obsodila vsaki na 100 K, priči sta bili oproščeni. — Tako se poplačuje domoljubje Slovencev!

Gospodarstvo štajerske dežele.

Na javnih ljudskih in meščanskih šolah je bilo v šolskem letu 1899/1900: 1. z vsposobljenim spričevalom 1493 učiteljev in 643 učiteljic, 2. z zrelostnim izpitom 107 učiteljev in 152 učiteljic, 3. brez svedočbe 38 učiteljev in 31 učiteljic. Skupaj 1638 učiteljev in 826 učiteljic. Vseh skupaj toraj 2464.

Med tem, ko se je prejšnja leta število učiteljev od leta do leta množilo, se je taisto leta 1900 prvokrat za 7 zmanjšalo. Število učiteljic pa se množi.

Krščanski nauk je podučevalo 780 duhovnikov in 9 svetnih učiteljev.

V ženskih ročnih delih je podučevalo 315 industrijskih učiteljic, zraven pa še 411 ljudskih učiteljic.

Tega poduka se je vdeleževalo na 646 šolah 60.822 deklic.

V francoskem jeziku je podučevalo 7 in v angleškem 1 učiteljica.

Na 815 šolah se je podučevalo v telovadbi. Od teh šol je imelo 715 posebni prostor za telovadbo in 542 telovadno orodje.

Šolskih vrtov je bilo 158, sadonosnikov 52, vrtov za zelenjavo 158, sadonosnikov in vrtov za zelenjavo 377, čebelnjakov je imelo 129 šol.

Kot mladenič je bil priden in delaven in dobil je v zakon pridno, bogaboječo deklico, Mohorjevo Reziko. Hitro jima je preteklo osem let njunega zakona. Gospodarstvo je dobro uspevalo in bogastvo je rastlo od dne do dne.

Jože in Rezika sta živela v lepi zakonski složnosti, sosebnosti, ko jim je delala veselje šestletna hčerka Francika.

Pa kmalo je zapustila sreča dobro družino, pri kateri se je tako v obilni meri prikazala. Saj malokdaj na jednom in istem mestu dolgo ostane, posebno ako pozabimo Boga. Tako se je tudi tukaj zgodilo:

Bilo je v nedeljo po rani službi Božji. Ljudstvo je vrelo iz cerkve ter se polagoma izgubljalo po raznih potih proti domu. Tudi naš Jože je hitro korakal mimo nove krčme, katero je pred kratkim kupil neki tujec, Waldman.

«No Jože, kam se ti tako mudi? mar misliš, da boš na večno na sveti, da si ne privoščiš niti kupice vina; kam bodeš z denarji?» — Tako je prijel Jožeta Ivankov Miha. In ko se v tem prikaže na pragu nov oštir, ki mu tudi prigovarja, ni si upal odreči.

V gostilniški sobi je bilo zbranih že več pivcev kmetov, h katerim je hotel tudi Jože prisesti, ali Miha ga je potegnil za rokav in

potisnil v stransko sobo, kjer je bilo vse bolj »nobel« in zbranih tudi že več trške gospode! Na mizi so ležali časniki, iz katerih so gospodje zajemali svojo modrost, ter zdaj pa zdaj kakor besni udrihali po ubogem Slovenstvu in katoliških duhovnikih. Posebno je iztezaval svoj dolgi vrat nek zakotni pisac in kvasil poleg mogočno, da ni Boga, da ni pekla in da človek nima duše, in druge take duhovitosti.

«Vidiš, Jože! to so ti učeni gospodje, škoda, da nisi bil že prej med nami.» — Tako je govoril Miha Jožetu, ki je bil precej neveden in mislil, da je resnica, ako kdo v gosposki suknji in še tak učeno govori. Pri vsem tem pa seveda Miha ni pozabil pridno naročevati pijače. Nevede se ga je Jože nalezl in postal k zadnjemu čisto pogumen. Gospodje so ga kovali med zvezde in s tem ganili njegovo častiteljnost. Jože je plačal za vse in še le pozno sta se gugala z Mihom proti domu.

«No, Jože! sedaj vem za gotovo, da boš naš, da boš držal z nami. Koj jutri moreva ti naročiti tiste nove »cajtinge«, brez katerih sedaj noben kmet ne more biti, kateri hoče kaj veljati.»

»Da, da«, jecjal je Jože, »pri-di jutri k meni, saj klet še ni prazna in pila ga bova.»

Poleg pa je meril cesto in se zatekel sedaj na jedno sedaj na drugo stran, kot bi se kaki nevidni duhovi kockali z njim. «Ne pozabi, jutri gotovo pridem», — dejal mu je Miha, ko sta prišla do Jožetovega doma.

Žena, ki je s strahom pričakovala moža, mu je pomagala blatno obleko sleči in mu pomagati v posteljo, tolažeč se, da je mož po naključju zabredel v slabo družbo.

(Konec prihodnjič)

Smešničar.

Izpred sodišča. Sodnik: »Zakaj niste sprejeli smodke od svojega nasprotnika?« — Toženec: »Ker nisem hotel, gospod sodnik!« — Sodnik: »Kaj pa vam je rekel nasprotnik?« — Toženec: »Ti si neumen — gospod sodnik!«

Žena: »Možje so vedno krivi prepira. Najbrž je bil tudi v prvem človeškem sporu mož vzrok vsega zla in je on poprej grešil kakor žena.« — »Jaz mislim tudi, da je tako, zaradi tega je dal Bog možu ženo za pokoro.«

S šolskimi potrebščinami je bilo predvidenih jako dobro 180 šol, dobro 400, zadostno 263 in nezadostno 22 šol.

Podučevalo se je na 181 s prav dobrim vspehom, na 442 z dobrim, na 207 z zadostnim in 35 šolah z nezadostnim vspehom.

Prav marljivih učiteljev je bilo 1380, marljivih 1276 in 133 manje marljivih.

Na 58 zasebnih šolah je bil podučni vspeh različen in sicer na 21 prav dober, na 33 dober, na 4 zadosten.

Kaki so stroški za šolstvo? V šolskem letu 1899/1900 so znašala

1. Plačila učiteljev in funkcijske doklade	3.550.456,65 K
2. Starostne doklade	750.579,36 »
3. Nagrade za one, ki so čez mero podučevali	9.978,14 »
4. Nagrada za poduk v veronauku	92.026,29 »
5. Podpore	7.010,— »
6. Stroški za okraj. knjižnice	2.474,42 »
7. Okrajni učiteljski zbori	9.590,82 »
8. Deželni učiteljski zbori	1.021,90 »
9. Razni stroški	5.735,24 »

Skupaj 4.428.872,82 K

L. 1898/99 so znašali ti stroški 3.555.259,76 K. Stroški so se torej pomožili za 873.613,76 K.

K tem stroškom, katere plačuje dežela, se vštejejo še stroški raznih krajnih šolskih svetov. — Krajni šolski sveti so potrošili 883.396,19 K. A od mnogih krajnih šolskih svetov se ni predložil račun; ti stroški znašajo gotovo jeden milijon kron.

V zavodu za gluho neme je bilo leta 1900/1901 63 dečkov in 69 deklic, skupaj torej 132 gojencev. Stroški za vsakega so znašali l. 1900: 399 K.

Cesta Ljubno - Luče - Solčava je v slabem stanu. Deželni stavbeni urad je poslal okrajnemu odboru v Gornjem gradu načrt za popravo te ceste. Okrajni odbor se je obrnil do vlade za zdatno podporo.

Dravski most pri Marenbergu bode stal 77.000 K. Dežela plača v treh letih 20.000 K. Nek most v Slovenjegraškem okraju med Celjem in Slovenji gradcem, v sporočilu deželnega odbora imenovan »Fuchsmühl« je proračunjen na 29.000 K.

Uravnava reke. Deželni odbor je razvrstil po večji ali manjši potrebi uravnava in popravo vodnih strug v tri oddelke. Prvi oddelek bo stal 15.800.000 K, drugi oddelek 10.728.000 K, tretji oddelek 8.119.000 K. Skupaj torej okroglih 35 milijonov.

Deželni odbor se je obrnil do vlade, naj pripomore k tej uravnavi z izrednim doneskom.

Državni zbor.

Dunaj, 30. aprila 1902.

Proračunska obravnava

traja že brez konca in kraja in še ne zna nihče, kedaj se bo končala. Prišlo je na vrsto že okoli 200 govornikov in še jih bo govorila kakšna stotina. Na vrsto ima priti v tekočem zasedanju še novi davek na železnične vožne karte in o znižanju cene soli za živino. Prihodnji teden pa sploh ne bo nobene seje, ker bodo zborovale delegacije.

Te dni se je vršila razprava o davkih, ki je bila končana 29. aprila.

1. Zemljiški davek se je znižal že pred nekaterimi leti za 5 milijonov kron. Poprej se ga je odrajtovalo 75 milijonov kron; po tem znižanju 70 milijonov. Vsled novega osebne dohodninskega davka se pa zemljiški davek še dalje zniža za 15 odstotkov, to je za 9.675.580 kron in znaša za leto 1902: 54.800.000 kron. Vsled uim se pa zemljiškega davka zopet vsako leto odpiše za blizu 3 milijone kron. Leta 1900 se ga je iz tega vzroka odpisalo na Štajerskem 90.997 kron.

2.) Hišni davek je nesel leta 1900: 70.040.907 kron; za leto 1902 je proračunjen na: 71.020.000 kron. Hišni davek je v Avstriji neznošen. V proračunskem odseku se

je zahtevalo od vlade, naj predloži načrt zakona, s katerim se naj zniža ta davek in je finančni minister obljubil, da hoče ugoditi tej želji.

3. Poslopja, katera so prosta najemninskega davka, pa morajo plačevati petodstotni davek, od tega dohodka bojo vrgla državi l. 1902: 6.200.000 kron.

4. Splošna pridobnina je proračunjena na 34.400.000 kron. Leta 1901 je nesla 35 milijonov kron.

5. Krošnjarina je proračunjena na 280.000 kron.

6. Pridobnina od podjetij, ki morajo nalagati javne račune, je proračunjena na 50.995.000 kron.

7. Rentnina na 7 in pol milijona kron.

8. Osebna dohodnina na 48.250.000 kron. Leta 1900 je moralo plačati osebni dohodninski davek 800.257 oseb, na Štajerskem 44.457 oseb.

9. Davek od uradniških plač. Uradniki, ki imajo letne plače čez 6.400 kron, morajo plačevati posebni davek, ki je proračunjen za leto 1902 na 1.820.000 kron.

10. Pristojbine od davčnih izterjatev bodo dale 1.955.000 kron.

11. Zamudne obresti 915.600 kron.

Vsi dohodki od direktnih davkov so proračunjeni za leto 1902 na: 278.235.600 kron. Štajarska je dobila od osebne dohodarine leta 1900: 331.130 kron, Kranjska 76.551 kron.

Deset govornikov se je oglasilo k besedi pri tej točki. Vsi so se pritoževali o neznošenem bremenu, ki ga nalagajo razni davki davkoplačevalcem. Nekateri govorniki so dolžili davčne nadzornike, ki prehudo pritiskajo davčni vijak in vsled tega dobijo boljše službe od drugih, ki tega posla tako dobro ne razumejo. Večkrat je vmes posegel finančni minister sam ter zagovarjal svoje uradnike.

Govoril je pri razpravi o dohodkih tudi vsenemški poslanec iz Lipnice Malik, ki je med drugim dolžil katoliške duhovnike, da zamolčijo svoje dohodke, da plačujejo premalo davkov. Temu kričaču je ugovarjal poslanec Žičkar jako ostro in krepko.

Carina

(za uvoz tujega blaga, n. pr. vina, kave, itd.) bo nesla 100.159.100 kron, torej za blizu 10 milijonov manje, kakor leta 1901 in sicer radi tega, ker se ne uvaža več toliko kave in laškega vina, kakor prejšnja leta.

Vsi indirektni davki (užitinski davki od žganja, vina, piva, mesa, sladkorja itd.) s carino vred bodo znašali 905.714.637 kron torej trikrat več, kakor direktni. Žganjarija bo nesla skupaj državi 90 milijonov kron; od tega pa mora država dati deželam 19.200.000 kron.

Davek od sladkorja	znaša	95.900.000 kron,
» » vina in mošta	»	11.050.000 »
» » piva	»	77.800.000 »
» » mesa	»	15.550.000 »
» » mineral. olja	»	17.400.000 »
za sol bo dobila država	.	45.912.000 »
tobakarji bodo plačali	.	220.101.200 »
koleki bodo nesli	.	44.590.000 »
razne takse bodo nesle	.	5.300.000 »
razne pristojbine bodo nesle	.	96.555.000 »
loterija bode nesla	.	30.535.000 »
mitnice bodo nesle	.	2.071.900 »

O mitnicah je bila 29. aprila zanimiva razprava. Krščanski socialci so predlagali, naj se s prihodnjim 1. julijem mitnice odpravijo. Za predlog so glasovali tudi Slovenci. Finančni minister je obljubil, da nehajo mitnice s prihodnjim novim letom. Predlog krščanskih socialcev je bil odklonjen s 133 proti 113 glasom.

Dopisi.

Od Sv. Petra pri Mariboru. (Slavnosten dan). Dne 20. aprila t.l. se je obhajala pri nas slovesnost, kakoršne Št. Peterska župnija že dolgo ni videla in je menda kmalu tudi ne bo. Po občeznani požrtvovalnosti in

vsestranskem prizadevanju č. g. župnika in duh. svetovalca Martina Jurkoviča so si namreč župljani omislili krasno podobo sv. Družine, koje blagoslavljanje se je vršilo pretečeno nedeljo nad vse veličastno in ganljivo. Pravi sijaj vsej svečanosti so podelili premil. knez in škof, ki so na prošnjo č. g. župnika sami blagovolili priti blagoslovit to podobo. Že na predvečer so krasni slavoloki s primernimi pomenljivimi napisi, ljubki drevoredi prirejeni iz zelenega smrečja in prepreženi z bujnimi venci dišečih cvetic naznanjali, da se Št. Peter pripravlja na izvanredno slavnost. Ko je odzvonilo »Zdrava Marija«, se zasliši toli priljubljeno trjančenje, med odmori se je razlegalo mogočno pokanje možnarjev daleč čez Slovenske gorice in tje čez Dravsko polje, množica ljudstva pa je občudovala umetni ogenj, ki se je v povzdigo svečanosti na predvečer priredil.

A najbolj željno se je pričakovalo prihodnjega dne. Končno je napočil toliko zaželjen dan, kojega so spet na vsezgodaj naznanili miloubrani glasovi zvonov in mogočno doneči strelji. Okoli 9. ure se pripeljejo milostljivi knez in škof, kojih je pričakovalo obilno število ljudstva, dasiravno je bil slovesen vhod v cerkev napovedan še le ob 10. uri. Proti deseti uri začel se je pomikati sprevod v cerkev. Ko so premilostljivi knez in škof podobo slovesno blagoslovili, so ob asistenci preč. gg. stolnega dekana K. Hribovška, stolnega župnika Bohinca in stolnega kanonika Mlakarja ter mnogih drugih č. g. duhovnikov peli pontifikalno sv. mašo. Po dokončani sv. maši so stopili na prižnico ter so vernikom v ginljivih besedah priporočali češčenje in posnemanje sv. Družine Nazareške. K sklepu so še prevzvišeni vladika vernikom podelili svoj višepastirski blagoslov.

Popoldne so preč. gosp. prelat in stolni dekan K. Hribovšek peli lavretanske litanije. Lep in ginljiv prizor se nam je pokazal po opravljeni popoldanski službi božji. Zunaj cerkve namreč so čakale matere, ki so pripeljale ali prinesle svoje majhne otročiče, da bi jih premilostni nadpastir blagoslovili, kar so tudi drage volje storili.

Tako se je končala ta za celo faro toli pomenljiva in lepa slovesnost, ki bo gotovo vsem faranom ostala živo v spominu že zavolj tega, ker so imeli v svoji sredini premilega nadpastirja. Prevzvišeni so nazadnje še obiskali zavod č. g. solskih sester, katere so po napornem delu istega dne pripravile mično zabavo. Njih gojenke so namreč predstavljale sv. Pavla v slikah z živimi podobami in igrokaz s petjem »Odpadnikova sestra«; oboje izvirno delo in izborna uprizorjeno od č. sestre M. Vspodbujevalne besede prevzvišenega vladike bodo kakor č. sestre bodrile v njihovem blagem poklicu, tako tudi njih gojenke mogočno nagibale k vztrajnosti in gorečnosti.

Sevnica ob Savi. (Naša občina) je postala udova vsled odstopa gospoda župana. Dasiravno bomo imeli na jesen nove volitve, vendar je gospod župan prostovoljno ostavil to častno službo. Vodstvo občine je prevzel začasno najstarejši občinski svetovalec, posilinemec Anton Smrekar. Dvakrat je že povabil gospode odbornike k izvolitvi novega župana, a nikdar jih ni bilo zadostno število. Pa to ni nič novega, saj težavnejšega posla ni, kakor naš sevnški odbor skupaj zbrati k sejam in drugim posvetovanjem. Kmetje še že pridejo bodisi v nedeljo ali delavnik, gospodje iz trga pa nimajo časa, ob nedeljah ne, ker so večinoma obrtniki, ob delavnikih pa nočejo priti. Kmetom je seve boljše pri rokah, ko ima eden dve uri, drugi imajo pa po eno uro hoda. Mislil bo kdo, da je gospod župan radi tega odstopil. O ne!

Meseca marcija smo čitali v »Sloven. Gospodarju« o neki čudni uganki, a zdaj nam jo je stavil gospod župan. Kakor je bilo rečeno o tisti uganki, da bi jo gospodje tržani lahko rešili ko bi hoteli, kmetje bi jo pa radi, pa je ne morejo, ker jih je komaj ena tretjina v odboru. Priporočati bi bilo celemu

odboru, naj bi se bolj oziral na gospoda župana in občane sploh, kakor pa na posamezne uslužbenke, kateri nam niso v korist. Tretjikrat je sklican odbor na 4. majnik k volitvi. Bomo videli, kaj bo.

Najboljše in najlepše za občino bi bilo, da ostane še pod prejšnjim vodstvom. Gospoda župana pa tudi lepo prosimo, da še sprejme to častno mesto nazaj, ker ima kmečko ljudstvo posebno zaupanje do njega. Odborovo večino pa tudi prosimo, naj gosp. župana podpira v njegovih težavnih poslih. Nahajajo se nekatere osebe po trgu, ki se hočejo norčevati iz kmetov, ki se vtikajo v občinske razmere, a te bi pa opomnili na pregovor, ki pravi: Kdor preveliko govori, naj gleda, da se v jezik ne vgrizne. Nič se ne prenaaglite, mogoče je, da tudi nam kmetom že »zora puca, bit' če dana.«

Ormož-okolica. (Zahvala). V pretekli zimi ustanovila se je na novi slovenski šoli ormoške okolice šolarska kuhinja in sicer v tolikem obsegu, da je bilo mogoče skozi štiri mesece vsak šolski dan opoldne priskrbeti 80 revnim in oddaljenim otrokom toplo kosilce.

Za ta blagi namen so darovali g. dr. Omulec, odvetnik v Ormožu 26 K; č. g. Kubinek, kaplan v Ormožu 18 K; g. dr. Kristan, zdravnik v Ormožu 16 K; g. dr. Presker, sodnik v Ormožu 10 K; g. Gomzi, gostilničar v Ormožu 10 K; g. dr. Geršak, bilježnik v Ormožu 5 K; č. g. Stiberc, župnik v pok. v Pušincih 5 K; g. Šepec, trgovec v Ormožu 5 K; č. g. Glibe, župnik v Ormožu 4 K; g. Pernat, koncipijent v Ormožu 2 K; g. Jerše, davkarski pristav v Ormožu 2 K; gosp. Gera Magdič, mlinarica v Pavlovcih 2 K; g. Kandrič, gostilničar v Ormožu 2 K; g. Horvat, mlinar v Pušincih 2 K; g. Topolovšek, klepar v Ormožu 2 K; g. Kovačič, posestnik v Ormožu 1 K. Denarni prispevki znašali so torej 112 K.

Razun tega so darovali različna živila iz Ormoža: gg. dr. Omulec, dr. Geršak, Gomzi, Mikl, Šepec, Kandrič, Haler in Jozefa Magdič; iz Hardeka: gg. M. Stanič, Hanzelič, J. Vaupotič in A. Žinko; iz Pavlove: gg. A. Šoštarč in M. Keček; iz Pušinc: gg. A. Horvat in L. Bezjak; iz Dobrave: g. J. Vaupotič.

Končno so še opoldne otroke domov na obed vzeli gg.: dr. Omulec, dr. Presker, Jozefa Magdič, vsi trije učitelji in šolski sluga L. Mesko.

Vsem tem blagim darovateljem in podpornikom prepotrebne šolarske kuhinje izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Ormož-okolica, dne 28. aprila 1902.
Martin Stanič, načelnik, Jos. Rajšp, šol. vodja.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Letošnja spomlad. Sv. Jurij je storil letos popolnoma svojo dolžnost, katero mu nalaga ljudski pregovor.

On pomlad v deželo prinesel je,
vso zemljo z zelenjem potresel je.

Še celo več je storil sv. Jurij, kakor pričakujejo ljudje, prišel je v naše kraje ne z zeleno, ampak s pisano suknjo. Toda zima se je kruto maščevala, da jo je pregnal tako zgodaj iz naših dežel. Poslala je skrivoma nazaj svoje otroke, sneg in mraz. V ponedeljek zjutraj je bilo videti prve sledove snega, v torek pa je celo pravilno snežilo. V strahu in trepetu živi te dni naš kmet. Danes še gleda vse v divnem cvetju in bujnem razvoju, a čez noč — mogoče — bo vse uničeno. Bog obvaruj!

Imenovanje. Okrajnim glavarjem mariborskim je imenovan gospod namestniški svetovalec Marija grof Attems, dosedaj vodja ptujskega okrajnega glavarstva.

Društvo „Naprej“ v Celju je 27. t. m. zborovalo v Narodnem domu. Zborovanje je otvoril predsednik dr. Karlovšek z običajnim pozdravom na došle. Navzočih je bilo do

300 oseb, med tem polovico kmetov iz okolice. Tajnik Ivan Rebek je poročal o delovanju društva v preteklem letu, blagajnik Ivan Likar o blagajničnem prometu. Po končanem društvenem poročilu se oglašila k besedi notar Baš. Naznani, da je bil v zadnji številki lista »Naš Dom« na tak način napadan, da je vsled tega primoran iz društva izstopiti, ako se današnji zbor ne izreče, da je trditev v »Našem Domu« neresnična, (klici: »je neresnična!«) in da dela »Naš Dom« škodo slovenski politiki (klici: »dela škodo!«). — To je bila za nekatere liberalno navdahnjene ugodna prilika, da so prišli s »preat«-klici na dan. — Na večino navzočih kmetov naredilo je to neugoden utis, nekateri so bili naravnost razžaljeni. Slišal sem opazko: da »zaradi jednega članka se ne sme obsoditi celega lista«, »ako bomo začeli sami proti sebi ruvati, se vse neha« in: »sedaj se bomo začeli še sami med seboj prepirati«, — a do glasnega ugovaranja — menda radi ljubega miru — ni prišlo. — Predsednik Karlovšek pozval je za tem zborovalce, da dajo notarju Bašu zadoščenje s tem, da mu izrečejo popolno zaupanje. (Klici: »Živijo notar Baš!«) — Govoril je potem g. Rebek ter pozivljaj kmete, da naj bodo odločni narodnjaki, naj svojo narodno samozavest povsod kažejo in naj ne pustijo sramotiti svoj materni jezik. — Dr. Dečko je pošteno ožigosal grdo počenje naših narodnih nasprotnikov, ki se nam prilizujejo le, kadar potrebujejo naše podpore, drugače pa pometajo z nami, kakor s svojimi hlapci. Kot siromaki so prišli k nam si kruha iskat, čisto ponižni so bili. Ko pa so skozi nas obogateli, postali so preširni in ošabni ter začeli gospodovati in zapovedovati. Toda slovensko ljudstvo vstaja, začelo se je družiti in organizovati ter se posluževati gesla »svoji k svojim«. In vspehi se že kažejo. Edna nemška trdka za drugo propada, med tem ko naši trgovci lepo vspevajo. Z združenjem dosežejo se velike stvari; z združenjem vseh slovanskih poslancev dosegli smo sijajno zmago glede slovenske gimnazije, katero so nam hoteli Nemci ugrabiti, z združenjem doseglo je društvo vpeljavo nove mere pri oddaji mleka in doseglo bo še marsikatero lepe vspehe. Edina naša rešitev je organizacija naših stanov. Le na ta način otrsli se bomo tujega jarma, kakor so se ga otrsli že pred nami bratje Čehi. Dr. Karlovšek zaključil je zborovanje s pripombo, da bode društvo znanprej prirejalo pogostoma ednaka zborovanja po vaseh v okolici Celja. Ves shod vršil bi se bil v najlepšem sporazumljenju in slogi, da bi ne bilo zopet nesrečnega notarja Baša. Tukajšnji Slovenci živo obžalujejo, da je ta prepir nastal, ki ako se ne poravnava v pravem času, utegne postati osodepoln za štajerske Slovence. Pa tukaj gojijo upanje, da se cela stvar poravnava. — Opomba uredništva: Na ta način gotovo ne! Ker nam je došlo poročilo v zadnjem trenutku, odlagamo za danes nadaljne pripombe!

Umrl je v Mariboru g. Vencelj König, posestnik lekarne »k Mariji pomagaj« v graškem predmestju.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Računi pri nemški hranilnici in posojilnici v Št. Lenartu se ne vjemajo prav. Zmanjkalo je vsaj okoli 140.000 K. Kontrolor in knjigovodja obenem (!) je bil pri hranilnici med Nemci visoko spoštovani, Slovencem skrajno sovražni umrli župan Mravljak, brat mariborskega advokata dr. Ernsta Mravljaka. Zdaj se vršijo natančnejše preiskave. Mi hočemo počakati, kaj se bo dognalo, potem bomo govorili. Nemški utarji po Spodnjem Štajerskem so silno potrjeni vsled tega dogodka v Št. Lenartu!

Pri Sv. Kunigundi na Pohorju je minoli ponedeljek 27 letni mladenič Anton Gričnik zavoljo popravila nesel neko orodje kovaču. Pri kovačnici sta se on in neki že priletel žagar začela šaliti, in pri tem je mož z železnim kolom, ki ga je ravno držal v

roki, po nesreči mahnil ter zadel v desno nogo mladeničevo, da se je kost pri sredini litke ali meče popolnoma prelomila. Hitro poklicani zdravnik je kosti vravnal, a revež seveda čuti bolečine; trpi pa trpin potrpežljivo.

Izpitni učiteljske usposobljenosti na tukajšnjem c. kr. učiteljskem so se začeli danes 1. majnika in bodo trajali do 7. majnika. Oglasilo se je le 6 gg. učiteljev, oziroma 6 učiteljic.

Osebnostna vest. Tehnični vodja državnih del za pokončavanje trtne uši gosp. Franc Matjašič je imenovan vinorejskim nadzornikom I. razreda s sedežem v Gradcu.

Premeščenje. Finančni minister je iz službenih ozirav premestil c. kr. geometra Em. Martinyja iz Celja v Maribor. Njegov namestnik je novoimenovani c. kr. geometer R. Verbič; svoj sedež pa ima v Konjicah in ne več v Celju.

Osemdesetokrat godoval je letos g. Jurij Napotnik v Konjicah. Ob tej priložnosti so svojega očeta-godovnjaka »na Jurijevo« obiskali mil. gospod knez oškof iz Maribora. Oba skupno sta med ostalim obiskala obe cerkvi in grob zvečele tovaršice, oziroma matere. — Duševno in telesno krepkemu jubilariju ljubi Bog daj še mnoga, mnoga leta obhajati Jurijevo!

Iz Savinjske doline se z dne 26. poroča: Če nas ljubi Bog obvaruje mraza in poznejših ujim se kaže v vsej Savinjski dolini prav dobra letina. Sadja, vina in žita se obilo obeta; tudi hmelj se že prav lepo razvija. Drevje je vse v cvetju. Druga leta imel je sv. Jurij komaj zelen plašč, letos ima pa kakor v maju s cvetjem posutega.

Oddaja lova. Sledeče lovske okolice bodejo na spodaj naznanjenih mestih in dneih na 8 let, to je od 1. julija 1902, do 1. julija 1910 po dražbi oddane. V uradu ces. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru dne 10. junija 1901 ob 9. uri dopoldne Dobrenj, Sv. Ilj. Jelovec pri Kamnici, Janžovska gora, Kaniža, Karčovina, Št. Kuničgunda, Polička vas, Ravnica, Slemen, Svičina, Vukovski dol, Vrčički vrh in Cirknica; dne 11. junija 1902 ob 9. uri dopoldne: Grušova, Jarenina, Št. Jakob, Št. Marjeta na Pesnici, Št. Martin pri Vurbergu, Št. Peter, Doljni Duplek, Vosek, Gornji Boč in Ciglenci. C. kr. okrajno glavarstvo Maribor, dne 18. aprila 1902.

Tisoč psov pokončali so v zadnjih tednih po Štajerskem in Koroškem radi stekline. Nad 70 ljudi je bilo popadenih, od teh jih je mnogo umrlo. Pasji kontumac je sedaj proglašen za vse kraje od Beljaka do Semeringa.

Iz šole. Učiteljem je imenovan na šoli v Pišecah začasni učitelj g. Rudolf Kalan istotam, na dvojezično ljudsko šolo v Brezicah pride za učiteljico učitelj. gđe. J. Sorič iz Teharij. Za učiteljico na ljudski šoli v Bučah je imenovana učiteljica gđe. Roza Preskar. Definitivni učitelj gosp. Gustav Potočnik v Petrovcih, okraj Celje, gre v stalni pokoj.

St. Pavel pri Preboldu. Preteklo soboto je tukaj umrl mož v najboljših letih, ker se je preveč žganja napil. Umrl je nagloma in nepreviden. Mož je bil sicer dober kristjan, je redno obiskaval službo božjo in tudi pri popoldanski službi božji si ga večkrat videl. Pa to slabost je imel, da je rad žganje pil, in ta ga je spravila v prerani grob.

Pot je zgrešil. V ponedeljek, dne 14. aprila t. l. se je vračal iz Radgone 49 letni Valentin Štelcar, posestnik iz Kraljevec, župnik Sv. Jurija ob Ščavnici. Na potu je najbrž zašel, ker do sedaj je vse poizvedovanje domačih zastoj. Mož je šantav, male velikosti, okrogloličan, sivih oči, rumenočrni las, obrat, slab in bolehen, ter medlega, bledega obraza. Oblečen je bil v snažno, črno, dolgo suknjo, sive hlače in črni telovnik. Na nogah je imel obute goveje čevlje in palico v roki. Kdor bi znal za moža, ali ga videl, ali kje našel,

se lepo prosi, naj to nemudoma naznani pod naslovom: Jera Štelcar v Kraljevcih, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici.

„Dijaški dom“ v Celju. «Dijaška kuhinja» v Celju je kupila za nameravani «Dijaški dom» zemljišče Gugenmossovo s hišo vred za 61.000 K. Posestvo je jako obširno in se nahaja na njem park, drevored in drsališče.

V Slovenjem Gradcu nimajo nobene slovenskega odvetnika. Kakor se nam poroča, delajo Slovenci na to, da pridobijo za Slov. Gradec slovenskega odvetnika. Gotovo bo potem marsikomu greben padel!

Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je umrla dne 26. aprila Barbara Sinko, mati ondotnega č. gosp. župnika, v 84. letu svoje starosti. Sprevod, katerega se je udeležila velika množica ljudstva, je vodil mil. gospod prošt ptujski, Josip Flek. Blagi pokojnici svetila večna luč!

Slovenski vojak — morilec. Gostilničar Wolf iz Francovih varov je popival v Pragi v družbi vojakov. Potem je izginil in našli so ga umorjenega v nekem jarku ob praških Hradčanih. Preiskava je dognala, da je morilec vojak pri trainu Franc Toutzka iz Št. Jakoba pri Mariboru. Dogovoril se je s svojima tovarišema Telikom in Etzowskim z Wolfom za sestanek na Hradčanih. Ta trojica je sklenila Wolfa umoriti. Ko je Wolf prišel v jarek, ga je Toutzka omamil s kamenjem in ga potem ubil. Ko so vojaki oropali svojo žrtev, so zbežali. Nagrado, ki je bila razpisana za onega, ki naznani morilca, dobi neka deklica, s katero je Toutzka veliko oropanega denarja zapravil. Vsi trije storilci so bili že dolgo časa pri vojaki in so že vsi predkaznovani. Pri Toutzki so dobili hotelirju Wolfu oropane stvari.

Deželni zbor štajerski se skliče za dni 3. 4. in 5. maja h kratkemu zasedanju, da dovoli graškemu mestu 14 milijonov posojila in da prevzame dežela tudi za to posojilo jamstvo. Ali se slovenski poslanci udeležijo tega zasedanja, še ne vemo.

Šmarje pri Jelšah. Dne 3. marca t. l. novoizvoljeni občinski zastop za okolico Šmarje pri Jelšah je v svoji prvi plenarni seji dne 27. aprila t. l. enoglasno sklenil in vposlal naslednjo zahvalo našim poslancem: »Občinski zastop okolice Šmarje pri Jelšah v svoji seji dne 27. aprila 1902 izreka svojo najudanejo zahvalo vsem državnim poslancem, ki so tako složno in častno odbili naskok naših nasprotnikov na celjsko slovensko gimnazijo.« Kakor slišimo, je baje nedavno »Slov. Narod« naznanil, da je nameravalo znano »Slovensko kmetско društvo« prirediti v Šmarju pri Jelšah v nedeljo dne 27. aprila t. l. javno društveno zborovanje. Na dnevnem redu bi bilo tudi celjsko vprašanje. Kako se je to baje napovedano zborovanje obneslo in ali se je sploh zborovalo, nam ne vedo tukaj niti najbližnji sosedje ničesar povedati.

Pasji kontumac je razglašen, kakor po celem Spodnjem Štajarskem, tako tudi v kozjanskem okraju za tri mesece. Razglas pa se je nabil samo v nemškem jeziku tako-le: »Hier ist Hunde-Contumaz.« Čudno, kakor da bi bili tukaj samo Nemci z nemškimi psi. Čudno pa vendar resnično, da se tudi v Kozjem še vedno nemščina šopiri vsled par privandranih Nemcev, katere lahko prešteješ na prstih ene roke. Tako ne sme naprej!

Iz Zdol pri Kozjem. Mesec april je bil prav lep in krasen. Sadno drevje je v najlepšem cvetju, kar obeta mnogo sadja. Dne 21. aprila je bila nevihta z gromom in ploho. Dne 24. aprila pa je padla močna slana, tako da se je bilo bati, da nam je posmodila lepe trsove mladice, ki so se že prav lepo razvile in nam obetajo mnogo zlatega grozdja. Ljubi Bog nas obvaruj vseh vremenskih nezdod.

Cerkvene stvari.

Birmovanje v Kostrivnici rogačke dekanije se bo opustilo, ker so se med otroki pokazale ošpice, ki je nalezljiva bolezen.

Župnijski izpit delajo te dni č. gg.: Jožef Mihalič, kapelan pri Sv. Križu na Murskem polju, Mihael Šket, provizor v Ribnici, Anton Drofenik, kapelan pri Sv. Andražu v Slov. goricah, Franc Kozelj, kapelan v Središču in Jožef Musi, kapelan pri Sv. Martinu v Rožni dolini.

Orgljarški šoli v Celju so darovali č. gg. duhovniki: A. Hajšek kanonik v Slov. Bistrici 7 K, Fr. Ogradi opat tukaj 10 K, I. Gunčar župnik na Vurbergu 4 K, I. Kolar župnik na Kebelju 14 K, dr. Serbec 20 K, dr. Dečko 10 K, č. gg. kaplana Grobelšek in Požar v Slov. Bistrici 3 K. — Torej lepa hvala imenovanim dobrotnikom, ker podpirajo glasbeno umetnost na domačih tleh. — Karol Bervar, vodja.

Cecilijansko društvo za lavantinsko škofijo je imelo dne 24. aprila v prostorih katol. del. doma izvanredni občni zbor. Povod temu zboru so bila nova društvena pravila. Odbornikom se izvolijo gg. kanonik Majcen, dr. Bezjak, revident Štrakl, korvikarja Markošek in Trop, profesor Vreže in stolni organist Wagner; namestnikom pa veroučitelj A. Čížek in stolni kaplan Bohak. Po predlogu g. Štrakla se soglasno sprejmejo sledeče resolucije: 1. Cecilijansko društvo priporoča č. cerkvenim predstojništvom, da se pri sprejemanju orgljavcev ozirajo le na spričevala orgljarskih šol, ki so ustanovljene v duhu cecilijanskega petja in z dovoljenjem kn. šk. ordinarijata. 2. V prosep pravilnega cerkvenega petja se najtopleje priporoča edino slovensko strokovno glasilo »Cerkveni Glasbenik«. 3. Za vspešno gojenje cerkvenega petja je neobhodno potrebno, da se čim prej uredi in zboljša organistom plača. Zato Cecilijansko društvo pozdravlja ustanovitev »podprunega društva za organiste« in pristopi temu društvu kot ustanovnik. Po poročilih nekaterih listov se je ustanovila v Mariboru orgljarska šola; Cecil. društvo izjavlja, da ni z isto v nobeni zvezi. Predlagalo se je še marsikaj, kako bi bilo mogoče povzdigniti cerkveno petje. Osebito bi morali že obstoječi cerkveni zbori stopiti v večjo dotiko, da bi se lahko prirejali poučni shodi. Organiste, ki se niso vezbali v orgljarskih šolah, bi trebalo v počitnicah povabiti k posebnemu orgljarskemu tečaju. Vsi ti predlogi so se odobraval in bo moral odbor gledati, kako jih mogoče uresničiti. Treba pa, da se gg. organisti sami zanimajo za društvo in njegove namene podpirajo.

Od Negove. Dne 2. aprila t. l. vršila se je pri Negovi redka in naj bi bila redka slovesnost. Dne 6. novembra lanskega leta je počil srednji zvon in prišel ob svoj mili glas. Zavarovan je bil pri »Unio catholica« zatorej ga je izročila v livarno Frisch & Szabo v Gradcu, katera je zvon popolnoma prenovila in ga dala v Gradcu tudi blagosloviti na ime: Sv. Jožef. Težavno delo, vmeščenje zvona, izvršil je občeznani g. Janez Lančič, kleparski mojster pri Sv. Petru v Gornji Radgoni. To delo ga toplo priporoča. Venec te slovesnosti je blagovolil doplesti velečastiti g. dekan Josip Jurčič s tem, da je prišel s pridigo in s pozno slovesno sv. mašo. Bog mu plačaj. Ubrani, lepo glasno doneči zvon negovski pa naj dolgo let vsem faranom in bližnjim sosedom oznanuje čast Božjo, mir ljudem in večni mir pokojnim.

Društvena poročila.

Prvi občni zbor društva »Eдинost« v Št. Juriju v Slov. gor. se bo vršil dne 4. maja popoldne. Slavnostni govor ima gosp. Ant. P. Korosec iz Maribora.

Ptujska čitalnica je preložila svoj koncert na 10. majnika t. l.

Kat. slov. politično društvo na Teharjih si je izvolilo na občnem zboru zadnje nedelje sledeči odbor: g. Jos. Rebov, predsednik; Martin Vizjak, podpredsednik; Andrej Presker, tajnik; Štef. Lube, blagajnik in

Mart. Šmerc, knjižničar. — Navduševalne govore sta imela gg. kaplan Bratkovič in dr. Karlovšek.

Izkaz darov za hajdinske tamburaše. Domači rodoljubi skupno 28 K; ptujska posojilnica 30 K; č. g. Matej Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni 10 K; Ptujčani in drugi gostje pri prvem nastopu tamburašev na Vel. ponedeljek skupaj 32 K 20 v; g. Klanjšek nabral 4 K. — Vsem darovalcem izrekamo pa srčno zahvalo ter prosimo nadaljne podpore, ker se oglašajo k pristopu vedno več fantov, in mnogo takih, ki si ne morejo sami kupiti tamburic. Darove sprejema Alojzij Pogruje, učitelj na Hajdini pri Ptuj.

Sv. Urban v Slov. gor. Ustanovna slavnost našega bralnega društva se je zadnje nedelje slavila zelo sijajno. Udeležilo se je mnogo zavednega ljudstva. K društvu je pristopilo že 126 udov in je bodočnost društva zagotovljena. Vse navzoče je srčno pozdravil predsednik osnovalnega odbora vrli kmet Kaisersberger. Po pozdravu so se razumljivo razložila društvena pravila. Mladenič, Martin Čeh, je navdušeno prednašal pesem »Rojakom!«, mladenka Polonica Hamersak pa pesem: »Vprašaj, čemu sem Slovenka.« Slavnostni govor je imel č. g. Franč. Gomilšek od Sv. Barbare pri Ptuj in sicer o Slomškovem reku: Vrli Slovenci! Sveta vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam kjuč do zveličanske narodne omike! Pač ni treba omenjati, da je govornik s svojo plamtečo besedo očaral in vnel vse poslušalce. Pri volitvi odbora je bil izbran predsednikom kmet Kaisersberger, odbornikom pa Simonič, Bezjak, Čeh, Kozoderc, Kos, Belec, Hamersak. Med posameznimi točkami je prepeval slavnoznani andraševski pevski zbor. Hvala mu za njegovo krasno, v srce segajoče petje. Naše društvo pa procvitaj!

Braslovče. Ker so se v nedeljo, dne 20. aprila t. l. gledališki igri »Od hiše« in »Blaznica v prvem nadstropju« zelo povoljno igrali in ker je bila udeležba tolika, da je radi pomanjkanja prostora moralo več ljudi oditi, se bosta te igri na splošno željo in zahtevanje občinstva ponavljali in sicer v nedeljo, dne 4. maja t. l. v prostorih g. Franc Grada. Da se vsako lahko udeleži, bode prva predstava ob 4. uri popoldne, druga pa ob 8. uri zvečer. O d b o r.

Slov. katol. akademično društvo »Zarja« v Gradcu si je na svojem prvem rednem občnem zboru dne 25. t. m. za letni tečaj 1901/2 izvolilo sledeči odbor: Predsednik: cand. iur. Jožef Dermastia, podpredsednik: stud. phil. Jožef Koletič, tajnik: stud. phil. Anton Jarc, blagajnik: stud. phil. Anton Detela, gospodar: stud. phil. Franc Kolenc.

Iz Žalca. Občni zbor »Slov. kat. delavskega društva« dne 13. aprila t. l. izvršil se je vrlo dobro. Če tudi ni bila vdeležba Bog ve kako ogromna, vendar pa so bili vsi zborovalci vneti za prosep društva in so pazno sledili zborovalnemu vsporedu. Po običajnem pozdravu gospoda predsednika je č. gosp. K r u l c, kapelan v Žalci, krepko in jedernato govoril: »Kdo in kako naj deluje pri rešitvi socialnega vprašanja.« Govoril je stvarno in prepričevalno, zato pa je tudi njegovemu govoru sledilo burno odobravanje. Tudi drugi govor g. I. Kač-a o delavskem in obrtnem vprašanju, ki se je načeloma popolnoma strinjal s predgovornikom, bil je z navdušenjem sprejet. Nanašal se je največ na veliko potrebo in korist obrtnih in drugih strokovnih šol, katerih — žal — Slovenci najbolj pogrešamo. — Blagajniško in tajniško poročilo, katero se je za tem prečitalo, vzelo se je v občo zadovoljnost na znanje. Društvo ne nazaduje, ampak mirno in tiho napreduje. Izvolil se je toraj z vsklikom vnovič ves stari odbor. Pri nasvetih so se na predlog društvenega tajnika g. Tone Goršek-a in g. Ivan Kač-a med mogočnim odobravanjem sklenile soglasno sledeče resolucije: I. Občni zbor »Slov. kat. delavskega društva« v Žalci, dne 13. aprila 1902 soglasno sklene, da se

popolnoma strinja s sklepom zaupnega shoda, dne 10. aprila 1902 v Celji radi slovenske gimnazije, da je iste mesto jedino v Celji in nikjer drugod. — II. Resolucija, ki se pošlje našim državnim poslancem, da naj delujejo z vsemi močmi na to, da se ustanovi v Žalcu slovenska državna obrtna šola. — III. Resolucijo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani s predlaganimi fakulteti. — IV. Resolucija, katera naj se pošlje našim državnim poslancem, naj delujejo z vsemi močmi na to, da se uvede državno zavarovanje delavcev in obrtnikov. — Vse te resolucije so se po sklepu poslale našemu državnemu poslancu č. g. J. Žičkarju. Se po nekaterih nasvetih in sklepih, ki pa so le ožjega društvenega pomena, zaključil je gospod predsednik zborovanje s trikratnim »Živijo«-klicem svetemu očetu Leonu XIII. in Njeg. Vel. cesarju Franji Josipu I. Med zborovanjem in še tudi pozneje med prosto zabavo so zborovalce prav ljubko s petjem kratkočasili pevci iz Gotovelj in želi obilno pohvale. — Tako je površen opis tega obnega zbora. Društvu pa kličemo, le tako vrlo naprej! Gotoveljski.

Iz drugih krajev.

Ropar Musolino. V Lucci se vrši protna obravnava proti italijanskemu roparju Musolinu, ki je bil nekoč radi umora nekega Zoccolija obsojen na 21 let ječe, a je ušel, ubil skoro vse svoje nasprotnike in vodil več let celo vojsko italijanskih orožnikov za nos. Musolino je vedno trdil, da ni nikogar umoril; zato je baje ušel iz ječe in je sklenil maščevati se za storjeno krivico. Usmrtil je n. pr. nekega Creo, ki je proti njemu po krivem pričal. Umoril je še mnogo drugih, a baje le v silobranu, da ni poginil kakor lačen volk na cesti. »Jaz nisem brigant, nisem ropar, niti morilec kristijanov, jaz sem le — maščevalec«, je dejal v sodni dvorani. Ko je pripomnil predsednik, da je ukradl Zaccoliju 100 lir, je zavpil Musolino ves besen: »Tako ostavim dvorano, ako boste še nadalje tako govorili; Musolina ne boste nekaznjeni sumničili tatvine.« Ko so omenili v obravnavi tudi nekega orožnika, katerega je Musolino umoril, je začel ropar jokati, češ, da je ta res njegova nedolžna žrtev, katero je ustrelil v skrajni sili. Zdravniki so dognali, da je Musolino božjasten. Obravnava še ni končana. Musolino je bil več let strah italijanskih oblastev. Ker ni storil nobenemu revežu žalega ter se tudi kot begunec vedel plemenito, ga je priprosto ljudstvo slavilo v pesmih kot junaka. Revni pastirji in kmetje so ga skrivali in živili. Velike tolpe orožnikov in vojakov so ga iskale zaman. Padel je orožnikom v roke slučajno in bolan. O Musolinu je več italijanskih narodnih pesni; neki pisatelj je spisal celo gledališko igro o njem. Sedaj ga pa čaka bržčas smrtna kazen.

Živo pokopano dete. V Brunšviku so aretirali delavca Ferböseja in njegovo ženo, ki sta svojega en dan starega otroka živega pokopala v zemljo. Aretiranca imata še sedem otrok.

Dirka s smrtjo. Jednak slučaj, kakor je sledeči, se je še malokdaj pripetil v zgodovini ameriških železnic: Po Baltimore & Ohio Southwestern progji med postajama Shoals in Washington sta se pomikala dva hitra tovorna vlaka. Vlak št. 33 je bil v Shoals ko je dobil povelje, da naj odrine naprej, ker je proga zanj prosta in da nasprotni vlak št. 50 čaka nanj v Washington.

Kmalu za tem pa je vlak št. 50 dobil novo povelje, naj odide ker čaka nanj vlak št. 33 v Shoals. Naravno je, da bi se bila zvečer ta dva vlaka zaletela drug v drugega in da bi bila nesreča neizogibna. Tu pa je postajni načelnik v Washington zapazil pomoto, hitro odšel na tir ter tam vzkazal premikalni lokomotivi naj zdirja z vso močjo za tovornim vlakom. Strojvodja je uvidel za kaj se gre in zakuril je lokomotivo na vso moč. Deset milj od Washingtona so šele zagledali rdeče luči na kabusu tovornega vlaka. Kmalu so bili skupaj. Tovorni vlak je dobil znamenje naj zapelje na stranski tir postaje, katero so ravnokar in kakor po naključju dosegli. Ni bil še dobro na tem tiru, že pridirja nasprotni tovorni vlak z vso hitrostjo na postajo. Preprečena je bila huda nesreča. Železniška družba gotovo ne bo pozabila obdarovati vrlega postajnega načelnika.

Strašen umor v Saležu na Primorskem. V ponedeljek zjutraj okoli 9. ure je vstal 54letni vdovec Škrk Ivan ter pride v hišo, kjer je bila sama 25letna sinaha, hišna gospodinja Marija Škrk. Kakor sam Škrk trdi, je vprašal sinaho, da mu da zajutrek, ali ta mu ga ni hotela dati. Naenkrat pograbi veliki nož in jo prične mesariti; sinaha mu je utekla na dvorišče, kjer jo je vnovič vlovil, jo prijel za lase in jo 28krat z nožem močno udaril; največja rana je bila zadaj za desnim ušesom skozi goltanec v pljuča in skozi pljuča. Priče ni bilo nobene razun sedemletne Pavlice županove in dvanajstletnega dečka. Pavlica priteče po očeta rekoč: Tata, pojte gledat, kako Frenckov Marijo z velikim nožem udarja in za lase po »borjaču« vlačí, in vsakikrat, ko jo udari, kri daleč skoči. Ona pa joče in ga prosi, da naj jo pusti. — Fantič je tekel v prodajalnico in povedal dogodek prodajalničarki Katri Kocman, katera je hitela po župana. Med potjo sreča morilca, rekoč mu: Janez, kaj ste napravili? — Kar sem mislil, je bil odgovor. Župan Grilanc in Katarina Kocman, ko prideta na lice mesta, sta zagledala vse dvorišče krvavo in uboga žena je ležala na drvih z v zemljo obrnjenim obrazom že mrtva. Župan je odredil stražo in poslal nekaj mož za morilcem, kateri so se koj vrnili in povedali, da je morilec skočil v neko jamo blizu vasi, kjer so opazili kamen z nad jame odvaljen. Uro pozneje dospe poročilo iz Zgonika, da je bil morilec v Zgoniku in da je povedal, da je nevesto ubil ter da je hotel skočiti v jamo, pa da se je premislil in da gre sam k sodniji v Sežano, in je tudi nož tam kazal. Ne dolgo potem so ga orožniki s Proseka prijeli in seboj peljali. Ob 3. uri popoldne je prišla komisija in je dala mrtvo truplo prenesti v mrtvašnico v Zgonik.

Gospodarske drobtinice.

Boj rjavemu hrošču. Narava se probuja in oživlja, pomlad s vso svojo lepoto je

tu. Kamor se ozremo po tej božji zemlji, povsod vidimo zeleneti travnike, gozdovi dobivajo novo obleko, priden poljedelec orje in seje, po vinogradih se sliši veselo petje delavcev. Pa, dragi bralec, vem da boš poprašal, kako je to, da se je vse imenovalo, le sadovnjakov ni nihče omenil, in vendar je tam najlepše. Da, najlepše je, vse je v cvetu, vse je odeto v belo obleko; obilo sadja je upati. Toda sedaj sva opazovala vso to krasoto od daleč, stopiva bližje, oglejva si ta ali oni sadovnjak. In sedaj se najnim očem odpre nekaj groznega. Vse polno je nekega rujavega mrčesa, kateremu so dali ime rjavi ali majnikov hrošč, to zato ker je res rjav, in se prikaže koncu aprila in v začetku maja. Ne bom tukaj opisoval, kakšen je, naj se toraj čitatelj sam blagovoli potruditi in naj si ga ogleda. — Škoda, ki jo doprinaša rjavi hrošč, je očitna. On uniči cvetje in listje in tako pripravi sadjerejca, da ne dobi samo nič sadja, temveč, da tudi drevo kolikor toliko oslabi. Kakor potrebuje človek pljuča, da mora dihati v se zrak, in ker brez tega ne more živeti, tako potrebuje tudi drevo listja, ki je, kakor človeku pljuča. Ker tedaj rjavi hrošč uniči listje, ne more tudi sadje lepo dozoreti, ker ne dobiva dovolj organskih snovi. To je na kratko škoda, katero doprinaša sadnemu drevju, in cenjeni čitatelj bo gotovo razvidel, da ni malenkostna, kakor trdijo nekateri. — Ako hočemo tedaj, da bomo imeli jeseni obilo lepega in dobro dozorelega sadja, pokončujmo ta mrčes takoj od začetka. Najbolje je v jutro, ko je še rosa, da ne more leteti, ker so mu otrpnile v hladnem majnikovem jutru krila. Pogrnimo pod drevo, kjer mislimo otepati hrošča, dovolj veliko rjuho, potem potresimo na lahko drevo, tako da popadajo hrošči na njo. Potem gremo k drugemu drevesu in tako naprej, dokler nismo pri koncu. Nato pogrnimo lepo skupaj in potisnimo vse skup v vrelo vodo, katero je pridna gospodinja tačas pripravila. Mrtve hrošče lahko pomečemo perutnini, ali pa je vržemo na mešanec ali kompost, za kar so posebno priporočljivi, ker so bogati na dušiku. — S tem, da smo tako obirali hrošče, pokončali smo tudi mnogo ogrcev, katere poljedelec dobro pozna, kot velike škodljivce na polju; tudi v vinogradu, na vrtu in travniku delajo veliko škodo. — Ker je letošnje leto, hroščevo leto, bomo imeli pred njimi tri leta mir, ker se v tolikem številu prikažejo le vsako četrto leto. Da pa še se jih tedaj obranimo, pokončujmo pridno ogrce, posebno tedaj ko orjemo, ne preganjajmo ubogega krta, kateri jih mnogo pokonča, dasiravno nam njegove krtine niso ljube.

Iv. Vuk.

Loterijske številke.

Gradec 26. aprila: 90, 46, 28, 36, 77.
Dunaj 26. aprila: 80, 46, 81, 14, 11.

Društvena naznanila.

- Dne 4. maja: Koncert »Kmet. bral. društva v Gor. Radgoni« v gostilni »pri Angelju« s tamburanjem, petjem, četvorko na lok in deklamacije.
» » » »Bral. društva pri Sv. Rupertu v Sl. gor.« veselica popol. ob 3. Petje in igri: »Kmet Herod« in »Jeza nad petelinom in kes«.
Dne 8. maja: »Katol. bral. društva na Polzeli« ob 3. uri pop. gledal. prepstava »Lurška pastarica« v prostorih g. župana Jul. Žigana.
Dne 11. maja: »Dekliške zveze bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« velika spomladanska slavnost v gostilni gospe Slane.
? ? ? »Bral. društva v Podvincih pri Ptuj« ob 3. uri popoldan v gostilni g. Vojškovi pogovori, igra in srečolov.

Oddaja trt!

Po pomoti mi je še ostalo 1000 komadov suho cepljenih trt I. vrste in sicer: 542 Laški rilček, 400 traminer in 58 Burgunder na Rip. portalis cepljene. Zadnja cena 180 K. — Ako jih kdo še potrebuje, naj se oglasi najkasneje do 15. maja pisмено.

Anton Slodnjak, trtnar
pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptuj.

Dve učiteljski službi

za dva razreda

213 1—1

na Stari cesti pri Ljutomeru.

Prosto stanovanje. Prošnjiki naj se oglašajo do 20. maja t. l. pri načelnikstvu kraj. šolskega sveta.

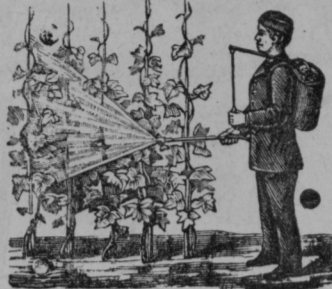
I. Novak, načelnik.

JOŽEF PRSTEC, 203 1-1

nasled. F. X. Halbärtha

trgovina z železnino v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 3.

priporoča svojo
mnogovrstno
zalogo naj-
boljšega šta-
jerskega
kovanega že-
leza, 1kg 10kr.
najboljši Port-

land cement
100 kg 2·60 gl.
najboljši Ro-
man cement
100 kg 1·45 gl.

traverze
itd.

Za spomladni in letni čas patentirane F. X. Halbärtha

Peronosperabrizgalnice

dalje najboljše trake za požlahtenje, mlatilnice, kakor tudi vsakovrstno drugo orodje po najnižji ceni.

Najtrpežnejše kose
za katere se jamči.**Vabilo**

k seji

občnega zbora ormoške posojilnice,

registr. zadruga z neom. zavezo,
Friedauer-Vorschussverein, registr. Genossenschaft mit unbeschr. Haftung,
ki se odredi

na nedeljo, 11. maja 1902,

ob 2. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje računov in bilance za preteklo leto 1901;
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1901;
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička;
4. Dopolnilna volitev predstojnikovega namestnika, eventualno enega odbornika;
5. Slučajni predlogi.

207 1-1

Ormož, 27. aprila 1902.

Martin Ivanuša.**Dr. I. Geršak.****VABILO**

na

208 1-1

občni zbor**Kmetijske zadruga za Ivanjce in okolico,**

ki se vrši

v nedeljo, dne 11. maja 1902,

ob 2. uri popoldne v hiši gosp. Perka v Ivanjcih.

Dnevni red:

1. Potrdilo letnega računa.
2. Volitev načelnštva.
3. Posvetovanje o raznih zadevah zadruga.

Če bi ta občni zbor ob zgoraj določeni uri ne bil sklepčen, vrši se isti dan ob 3. uri popoldne z enakim vspeedom drug občni zbor, ki bo sklepčen pri vsakem številu združnikov.

Načelstvo.

Zelite li 562 9-9

več jajec po zimí?
več in boljsega mleka?
kmalu debele, lepe svinje?
zdrava, dobro rejena teleta?
moč., trpež. uprezno živino?
potem primešajte h krmi

● Barthelnovo krmilno apno ●
nikdar vam ne bode žal,

Navodila razpošilja zastoj

M. Barthel & Co., Dunaj X

Prodajalnice v Mariboru:
M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Frangelj, Josip Kavčič, S. Novak,
Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

Vinogradniki!
čuvajte
vinsko trto!

208 14-1

je naslov za vinorejce zelo
koristni knjižici (s podo-
bami), ki se dobi pri nje izdajatelju g. Ant. Kosi-ju, učitelju in posestniku v
Središču ter pri vseh večjih knjigotržcih na Slovenskem,

komad za 50 vin.

Pri kmetijski razstavi v Riedu 1901
najvišje odlikovanje z zlato svetinjo.

Novo!**Podkove za vole**

patent. Zehetbauer.

Neobhodno potrebno za posestnike, go-
spodarstva, pivovarne, žganjarije itd.

Glavno zastopstvo: 455 25-13

Echinger & Fernau

DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.

Prospekti na zahtevanje.

Novo!**Naznanilo.**

Vsled toplega zimskega
vremena bode bržkone tudi
letos pokončala medena rosa
trto.

V syrho uničevanja me-
dene rose (Oidium Tuckeri)
oddaja deželno poskuševališče
(Landes - Versuchsstation) v
Gradcu (Heinrichstrasse 47)
in deželno poskuševališče v
Mariboru žvepleni prah v vre-
čah po 50 kg za 8 K (100 kg
16 K). — Pod 50 kg se ne
oddaja.

Naročila se naj pošljejo z
denarjem in z natančnim na-
znanilom naslova (zadnje po-
šte ali železnične postaje) na
jedno navedenih poskuševališč.

Žvepleni prah je najfinejše
vrste (90 do 95% droben) in
se njega čistost preiskuje pred
pošiljanjem od deželnih stro-
kovnjakov.

Vsaki pošiljatvi se pridene
o porabi žvepla kratko na-
vodilo.

197 3-2

Gradec, 15. apr. 1902.

Od dežel. odbora štajer.Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanja
objava 45 v.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Posestvo, 10 minut od Šmarja pri
Jelsah, obstoječe iz travnikov, njiv, nekaj
vinograda, hiša z gospodarskim poslopjem,
vse skupaj meri okoli 9 oralov, se po ceni
iz proste roke proda. Oglasila naj se po-
šiljajo pod I. M. Rečičkavas na Paki.
189 2-2

Posestvo proda iz proste roke Janez
Tratnik, p. d. Breznik, posestnik h. št. 7
občine in župnije Stari trg, dobro pol ure
od mesta Slovenjgradec, ki meri blizu
53 oralov; obilna polovica je mlad, lepo
zastavljen les (gozd), drugo pa polje in
travniki. Tla so prav rodovitna. Hiša je
na prijaznem solnčnem holmcu ter okoli
mного mladega, rodnega sadnega drevja.
Hiša je zidana in ima dovolj sob, kuhinjo
in dobro klet. Blizu hiše je dobra stu-
denčna voda za ljudi in živino. Cena je
10.400 K. Več se izve iz prijaznosti pri
županstvu Stari trg, pošta Slovenjgradec.
182 1-1

Dve novi štelaži (ena s 30 predali),
tehtnici itd. skupaj ali tudi posebej se
proda. Vprašanja je poslati upravnštvo
„Slov. Gospodarja“.
214 2-1

V najem se da.

Trgovina z mešanim blagom se da v
najem v nekem trgu na Spod. Štajerskem.
Kje? pove upravnštvo lista. 187 2-2

Proste službe.

Deklica 13 1/2 leta stara, iz poštene
kmetijske hiše, išče službe pri kaki mali
družini v kakem trgu v okolici Celja ali
Savinjski dolini. Naslov: št. 5, 8. pošta
Polzela, Sav. dolina. 186 3-2

Služba organista in cerkovnika v
Vurbergu pri Ptujju je izpraznjena. Proš-
njiki za to službo naj se oglasijo do konca
meseca junija t. l. pri cerkvenem pred-
stojništvu v Vurbergu. 215 3-1

**Krojaškega učenca in poma-
gača** sprejme Körner, krojaški mojster
v Št. Ilju v Slov. gor. Delo čez leto in
zimo. 210 2-1

Hlapca in deklo želi takoj sprejeti
v službo g. dr. Leo Kreft, zdravnik v Št.
Juriju ob Ščavnici. 216 1-1

Zahtevajte pri svojih
trgovcih

Ciril in Metodovo
kavino primes,

ki je najboljša!

204 5-1

Naznanilo.

Za polletni tečaj, ki se začne s 1. julijem 1902 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na vredne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje tudi ustanove neheterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem poduku najmanj tri leta izvrševal svojo obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v kraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj pošljejo deželnemu odboru v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, spričevalom o gmotnih razmerah in o nrvnosti do
31. maja 1902.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi vdeležili tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh dneh v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagachi z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, 20. apr. 1902.

Od dež. odbora štajer.

Edmund graf Attems m. p.

Semena!

Semena!

Razne vrste **pese** (rone)

dalje raznovrstno **semena za zelenjavo, cvetlice**, posebno pa za **detelje in trave**
vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12-7

M. Berdajs,

Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor

Darila za birmo!

Za deklice:

blago za obleke iz volne, iz satena, iz blaga, katero se zamore prati.

Za dečke:

sukno za obleke, meter po 50 kr. in naprej.

Velika izber!

Vse zelo po ceni!

211 3-1

Jožef Pichler
Maribor
Glavni trg 16.

Posestvo

10 minut od Sv. Trojice v Slov. gor. obstoječe iz travnika, njiv, gozda in obširnega sadonika z gospodarskim poslopijem v skupnem merilu 10 oralov se prostovoljno in po ceni proda. Ponudbe: Upravništvu „Slov. Gosp.“ 195

Služba 196 3-2

cerkovnika in organista v Apačah je izpraznjena.

Prosilci, (nemškega jezika zmožni), v prvi vrsti cecilijanci, naj se oglasijo do 20. maja pri cerkvenem predstojništvu v Apačah (Abstall) pri Radgoni.

Kot dobrota za vsako družino se izkazuje uporaba = **Kathreiner-Kneippove sladne kave.**

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljšo nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo vizvirnih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom **Kathreiner.**

Zajamčeno
pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporočil je ljubljanski škofijski ordinarijat v svojem glasilu leta 1898. za nakup zajamčeno pristnega mašnega vina veleč. duhovščini, zato, ker je omenjeno društvo glede razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzorstvom žup. dekana v Vipavi.

Razpošilja se od 56 litrov naprej po 84 kr. in više po stopinjah kvalitete za 100 litrov loco kolodvor Postojina. Rudeče namizno vino in večje množine ceneje.

Na zahtevanje se pošilja uzorce. Posoda se zaračuni po dobavni ceni, ali se ista franko vrne v šestih tednih. 190 3-2

Kmetijsko društvo v Vipavi (Kranjsko).

VINO!

pristno in izborno iz lastnih slovečih Konjiških goric, katero je obče priljubljeno ker je rujna kapljica, odda se v sledečih množinah in cenah:

70 hl belega od l. 1901 po 44-50 K 1 hl
60 „ belega „ „ 1900 „ 64-70 „ „
35 „ črnine „ „ 1901 „ 70 „ „

Peter Dobnik,
posestnik v Konjicah.

206 3-1

Kupci naj se oglasijo direktno na prodajalca!

Vzorci se pošljejo brezplačno.

VINO!